

آموزش نموداری
دروس فی علم الاصول

حلقه اولی

حلقه تألیف (تألیف ایاد ابدہ عقلی)

تہیہ و تالیف:

سید حسن رضوی بہابادی

سید مہدی موسوی کاوردی

www.ketab.ir

سرشناسه
عنوان و نام پدیدآور

رضوی بهابادی، سیدحسن، ۱۳۷۹-
آموزش نموداری دروس فی علم الاصول / تهیه و تألیف
سیدحسن رضوی بهابادی، سیدمهدی موسوی کوردی.

مشخصات نشر
مشخصات ظاهری

قم: میراث ماندگار، ۱۴۰۲.

۱۶۰ ص

شابک

۹۷۸-۶۰۰-۳۱۴-۴۳۵-۴

فهرست نویسی

فیا

موضوع

صدر، محمدباقر، ۱۹۳۱-۱۹۷۹ م. دروس فی علم الاصول - نقد و تفسیر

موضوع

اصول فقه شیعه

شناسه افزوده

موسوی کوردی، سید مهدی، ۱۳۸۲-

شناسه افزوده

صدر، محمدباقر، ۱۹۳۱-۱۹۷۹ م. دروس فی علم الاصول. شرح

رده بندی کنگره

۲۹۷/۴/۸

رده بندی دیوبی

۲۹۷/۳۱۲

شماره کتابشناسی ملی ۹۲۷۹۹۱۸

میراث ماندگار

نام کتاب: آموزش نموداری دروس فی علم الاصول

نام نویسنده: سید حسن رضوی - سید مهدی موسوی

ناشر: میراث ماندگار

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۳۱۴-۴۳۵-۴

شمارگان: ۵۰۰

نوبت چاپ: اول - تابستان ۱۴۰۲

چاپ: چاپخانه وفا

قیمت: ۹۵۰۰۰ تومان

سفارش کتاب: قم، مجتمع ناشران، طبقه سوم، انتشارات میراث ماندگار ۰۹۱۷۸۸۹۴۶۵۰

پست الکترونیک: Seyedhassanrazavi13@yahoo.com

مقدمه

علم اصول به حق از اساسی‌ترین علوم حوزه‌های علمیه شیعه از دیرباز بوده و هست. بر اساس آیه شریفه «فلولا نفر من کل فرقه طائفه لیتفقوها فی الدین و لینذروا قومهم...» حوزه‌های علمیه به وجود آمده است و دو هدف بزرگ تفقه و دین‌شناسی و سپس انذار و تبلیغ را طبق آیه شریفه دنبال می‌کند. کلمه دین‌شناسی به‌راحتی گفته می‌شود اما امری بسیار مشکل است. ما با دینی مواجه هستیم که اولاً حامل معارف و مطالبی عمیق و ژرف است و ثانیاً بیش از هزار سال از زمان نزول و تبیین حقیقی آن گذشته است و در طول این مدت؛ عده زیادی بی‌غرض یا مغرض حق و باطل را به هم آمیخته و دستبردهای فراوانی در دین برده‌اند. این عوامل و موارد بسیار دیگر دست‌به‌دست هم داده تا مسیر شناخت دین، مسیری دشوار و پیچیده گردد. در این میان تنها چاره و مرکب برای رسیدن به شناخت صحیح، اجتهاد جواهری (به معنای دقت و اتقان کامل در قواعد فقهی و استنتاج منظم فروع از همان قواعدی که در فقه و اصول مشخص شده) است. اسلوبی که از تمام توان عقل و رهنمون‌های معتبر شرع استفاده کرده و در طول سالیان سال در دست زبده‌ترین فقیهان، مکامل و تصحیح‌شده تا خطا در مسیر دین‌شناسی به کمترین مقدار ممکن برسد.

علم اصول بخش اعظمی از راهبرد اجتهاد برای دین‌شناسی است. علمی که به ما قواعدی را می‌آموزد تا در عملیات دین‌شناسی (چه در احکام و چه در معارف) خطا نکنیم. این علم در طول تاریخ تشیع روزه‌روز گسترش پیدا کرده است تا جایی که ما امروز با گنجینه‌ای از گزاره‌های تمام‌نشدنی این علم مواجه هستیم.

کمی که از بالا نگاه کنیم می‌بینیم که این گنجینه بی‌نهایت تنها یکی از ده تا اموری است که اکثر اشخاص مواجه با علم اصول می‌خواهند به آن بپردازند؛ قرآن، فقه، فلسفه، حدیث، کلام و... پس ضروری است که طالب فراگیری علم اصول، سیستمی را برای تحصیل انتخاب کند که سریع‌تر و کارآمدتر بوده و او را از امور دیگر بازندارد.

اگر بخواهیم مؤلفه‌های شخصی را بگوییم که می‌خواهد سیستم را طراحی کند باید بگوییم او می‌بایست در تسلط علمی در قله باشد، خلاق باشد، خوش‌سلیقه باشد و...

فهرست مطالب

بخش اول: الحلقه الاولى ۱۲

مقدمات ۱۳

علم اصول مانند منطق ۱۴

اهمیت علم اصول ۱۴

اصول و فقه مانند نظریه و تطبیق ۱۴

اثریذیری بین فکر اصولی و فقهی ۱۵

تاریخ علم اصول ۱۵

جواز عملیات استنباط ۱۵

حکم شرعی و تقسیمات آن ۱۶

حجیت قطع ۱۸

ادله محرزہ - دلیل شرعی لفظی ۲۰

دلیل شرعی لفظی - تعیین دلالت ۲۱

دلیل شرعی لفظی - حجیت دلالت ۳۲

دلیل شرعی لفظی - اثبات صدور ۳۵

ادله محرزہ - دلیل شرعی غیر لفظی ۳۷

ادله محرزہ - دلیل عقلی ۳۹

اصول عملیه ۴۶